

Ślusarz

722204

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Celem pracy ślusarza jest budowa prostych konstrukcji lub konserwacja i naprawa prostych mechanizmów i wyrobów metalowych. W zależności od rodzaju wykonywanych prac ślusarze specjalizują się w określonych kierunkach. Do najczęściej spotykanych należą:

- budowa prostych konstrukcji stalowych, np. krat, bram, ogrodzenia, zbiorników, zbrojeń budowlanych;
- konserwacja i naprawa urządzeń komunalnych, np. zamków, zasuw, zawiasów, prostych elementów instalacji wodno-kanalizacyjnych, grzewczych, gazowych i wentylacyjnych w budynkach;
- naprawy sprzętu domowego, np. maszyn do szycia, młynków, robotów kuchennych, wentylatorów i termowentylatorów, pralek, odkurzaczy itp.;
- naprawy prostych mechanizmów w nadwoziach samochodów, np. zamków, blokad, zawiasów, podnośników szyb, regulacji położenia foteli itp.;
- ślusarstwo artystyczne obejmujące wytwarzanie, naprawy i odtwarzanie metalowych wyrobów artystycznych, np. świeczników, kandelabrow, żyrandoli, okuć. W przypadku tej specjalizacji, oprócz umiejętności ślusarskich, niezbędny jest zarówno wyrobiony smak artystyczny jak i pewien zasób wiedzy z zakresu historii sztuki.

W zależności od specjalizacji ślusarz ma różne zadania i stosuje różne technologie i metody pracy.

Zadaniem ślusarza konstrukcji stalowych jest budowa trwałych, solidnie wykonanych konstrukcji. Wykonywane czynności to cięcie i kształtowanie prętów, płaskowników i kształtowników stalowych oraz łączenie ich w przewidziane konstrukcje metodą nitowania lub spawania (elektrycznego lub gazowego). Te prace są wykonywane za pomocą następujących urządzeń: pił ramowych i tarczowych, pras, wiertarek kolumnowych i ręcznych, szlifierek ręcznych oraz aparatów spawalniczych. Używa się także ciężkich stołów ślusarskich i specjalnych stojaków dostosowanych do wykonywanych konstrukcji.

Do zadań ślusarza urządzeń komunalnych i ślusarza sprzętu domowego należy utrzymanie tych urządzeń lub sprzętu w stałej gotowości i sprawności technicznej. Sprzęty domowe to na przykład maszyny do szycia, młynki, roboty kuchenne, wentylatory i termowentylatory, pralki czy odkurzacze. Do urządzeń komunalnych należą m.in.: zamki, zasuw, zawiasy, proste elementy instalacji wodno-kanalizacyjnych, grzewczych, gazowych i wentylacyjnych w budynkach mieszkalnych i przemysłowych. Ślusarze o wymienionych specjalnościach, oprócz umiejętności czysto mechanicznych, takich jak demontaż i montaż urządzeń, cięcie, piłowanie, wiercenie, nitowanie czy lutowanie, muszą mieć opanowane podstawowe

wiadomości i umiejętności z dziedziny elektrotechniki (podłączanie silników elektrycznych lub grzałek) oraz hydrauliki (łączenia rurowe), jak również metaloznawstwa (twardość, wytrzymałość, sprężystość, udarność, plastyczność i tym podobne cechy metali).

Do zadań ślusarza samochodowego należy wymontowywanie i zamontowywanie oraz ewentualna naprawa prostych mechanizmów w nadwoziu samochodu (zamki, blokady, zawiasy, podnośniki szyb, regulacje położenia foteli itp.). A wykonywane przez niego czynności naprawcze to roznitowanie lub demontaż tych mechanizmów, wymiana uszkodzonych elementów (czasami ich naprawa przez np. prostowanie) i ponowny montaż lub nitowanie.

Zadaniem ślusarza wyrobów artystycznych jest wytwarzanie, naprawy i odtwarzanie (rekonstrukcje) metalowych wyrobów artystycznych, takich jak świeczniki, kandelabry, żyrandole, okucia artystyczne. Ślusarz dokonuje ręcznej obróbki odlewów, kształtuje pręty, płaskowniki i kształtowniki, wycina uszkodzone elementy i je odtwarza.

Zasadniczym wyposażeniem ślusarskiego stanowiska pracy jest stół warsztatowy z imadłem i (najczęściej) z wiertarką stołową. W zależności od specjalizacji są na nim także inne urządzenia (wymienione powyżej), na przykład te, których używa ślusarz konstrukcji stalowych czy piece do grzania prętów lub płaskowników przed kształtowaniem ich przez ślusarza wyrobów artystycznych. Narzędzia używane przez ślusarzy to głównie młotki, przecinaki, piłki ręczne i pilniki do metali, wkrętaki, płaskoszczypy, klucze monterskie, lutownice, wiertarki i gwinciarki ręczne, a ponadto narzędzia pomiarowe, takie jak suwmiarka i szczelinomierze, ale również liniały, poziomice czy kątomierze (ślusarze konstrukcji stalowych) oraz woltomierze i amperomierze (ślusarze urządzeń komunalnych i ślusarze sprzętu domowego).